

Déli Hirlap

35

Regisztráció és kiadóhivatal: Timişoara, Piaţa Sf. Gheorghe (Szentháromság-ter) 4. Telefonszám: Reggeli este kilenc óráig 232, később 20 vagy 2-42. Egyes szám ára: 4 lei, Bukarestben 5 lei, Magyarországon 20 fillér, Ausztriában 20 gary, Jugoszláviában 8 dinár, Csehszlovákiában 1 Čk. Hirdetések díjazás szerinti.

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: VUCHETICH ENDRE DS

Közzétételi árak: Temesváron és vidéken házhoz kézbesítve havonként 60 lei, negyedévre 160 lei, félévre 300 lei, egész évre 600 lei. — Külföldön havonként 90 lei, negyedévre 230 lei, félévre 450 lei, egész évre 900 lei, postai kézbesítéssel együtt. Állami tartozások és nyugaldíjak 20% kedvezményt élveznek.

1928 / VASÁRNAP / MÁRCIUS 11

ÁRA 4 LEI / BUKARESTBEN 5 LEI

TIMIŞOARA, IV. ÉVF. / 58. SZÁM

Statárium

felebbezhetlen ítéletéhez hasonlított a temesvári adómegállapításokat annak a küldöttségnek egyik szónoka, amely tegnap a pénzügyminiszter megbízottja előtt feltárta az adózási rendszer sérelmeit. Egy kis tévedés van ebben a megállapításban, mert hiszen az adókievetések ellen szabad és lehet — felebbezni. A felebbezések ugyan nem sok reménnyel kecsegtetnek, mert hiszen az összes adatokat és bizonyítékokat a kivető bizottságnak áll módjában megvizsgálni és a felebbezési fórumok eredetileg csak arra volnának hivatottak, hogy a kivívó tévedéseket helyesbítsék. A gyakorlat bizonyította, hogy lényegesen a jogorvoslatok sem változtattak a helyzeten. A felzudulás azonban olyan általános volt, hogy ennek moráját Bukarestben is meg kellett hallani. Meg is hallották és a panaszok meghallgatására Temesvárra küldöttek egy vezérfelügyelőt. És kis reménytüzek kelnek az adóalanyok szívében, hogy talán innen jön majd a megváltás. Mi szkeptikusok vagyunk. Szkeptikusok, mert emlékezünk. Emlékezünk, hogy a múlt esztendőben ugyanez volt a helyzet. Az emberek panaszkodtak, éppen úgy, mint az idén. Jött Bukarestből egy vezérfelügyelő. Ugy, mint most. Meghallgatta a sérelmeket úgy, mint ezúttal. És elutazott, ahogyan az idén is elutazik. És újra készülnek a memorandumok és gyűlnek az adatok, gyönyörű szépen csoportosítják őket, közben változatlan heveséggel tart a harc az adózási fronton, melynek már eddig is számtalan adóalany áldozata van. Kivetik az adót, behajtják az adót, a jogos panaszok pedig sóhivatali sóhajokká változnak. A vezérfelügyelő ur ab ovo nem nagyon látszik bízni a panaszok jogosultságában. Hiszen kijelentette, hogy eddig csak a pénzügyigazgató jelentése áll rendelkezésre és míg adatokkal nem bizonyítják az ellenkezőjét, ezt a jelentést fogadják el valóságnak. Pedig csak két kijelentés áll eddig egymással szemben. Nem valószínű, hogy Nedeanu ur a telepések ügyénél hivatkozott volna arra, hogy olyan föld után fizetnek

adót, amely már nem is az övék. Az sem valószínű, hogy házbérszerződéseket mutatott volna be. Egyelőre mégis neki van igaza. A vezérfelügyelő ur adatokat akar. Meg fogja kapni. Ha kissé gyengébb idegzetű ember, beleszédülhet majd. És akkor majd tényleg kiderül, ki mondott neki igazat. Nedeanu-e vagy a tegnapi deputáció? Nem akarunk mást, mint

azt, hogy az adókat majd az adatokkal alátámasztott jogos panaszok értelmében helyesbítsék. Csakhogy ezek felülvizsgálása minden mástól eltekintve hosszú időt vesz igénybe. Legálább annyi időt, mint míg egy a pénzügyigazgatósághoz beadott panasz a táblához kerül. És hol lesz már akkor a tavalyi hó? Nem baj. Mindezek dacára jelentse be mindenki adószel-

mét valamely érdekképviselőnél. Ha nem is orvosolják panaszát, megéri a fáradságot. Kortörténeti dokumentum lesz belőle. Annak a kornak dokumentuma, amikor még voltak Temesvárott adóalanyok is, akik azonban az adóprés kínzó fájdalmi következtében gyors pusztulásnak indultak. Ezt a korszakot Nedeanu-korszak cím alatt fogja tárgyalni az adótörténelem.

A Juhos-ügy három hét múlva kerül tárgyalásra a kolozsvári törvényszék előtt

Kolozsvár, március 10.

A Bánság szolgáltatta az utóbbi évek egyik legnagyobb bünperét akkor, amikor a sok milliós Juhos vagy on elherdálása miatt Varjassy Lajos dr. volt aradi kormánybiztos és több bűntársa a vádlottak padjára került. A bukaresti legfelsőbb semmitűző mint ismeretes néhány hét előtt a kolozsvári törvényszéket jelölte ki a Varjassy-Juhos ügy bírói letárgyalására. Varjassy Lajos ellen ezidőszelint

más büntetőeljárás is folyik. Az ilfovi törvényszék a napokban kezdte tárgyalni azt a nagyszabású giurgiui malomesalási bünpert, amelynek központjában ugyancsak Varjassy áll. A bíróság ebben az ügyben a jövő hét végén hozza meg ítéletét és ez a körülmény késlelteti a kolozsvári ügyészség vizsgálatának sürgős befejezését a Juhos ügyben. A bukaresti ügyészség ugyanis mindaddig nem adhatja ki Varjassyt, amíg a malomesalási ügy-

ben nem hozta meg ítéletét. A kolozsvári törvényszék tegnap értesítést kapott a bukaresti ügyészségtől, hogy Varjassyt március tizenkilencedikén indítják utnak Kolozsvárra. Ilyen körülmények között a Juhos bünper fővádlottja március huszadikán Kolozsvárra kerül, ahol további vizsgálati fogságot tölti. A nagy szenzációt keltett bánsági bünperben előreláthatólag április elején tartja meg a kolozsvári törvényszék a főtárgyalást.

Kommunista gyanu háromszázhusz temesvári inasgyerek ellen, akik tagjai az ifjumunkások szervezetének

Temesvár, március 10.

Háromszázhusz temesvári inasgyerek ellen szigorú vizsgálat folyik. A háromszázhusz inasra V u l p e Gyula tanonciskolai igazgató lett először figyelmes. Szemmel kísérte őket, észlelte, hogy suttognak egymással és egymás között különböző nyomtatványokat osztogatnak. Megállapította, hogy az inasok valamennyien tagjai az ifjumunkások szervezetének és a nyomtatványok, melyeket rejtegetnek, állítólag kommunista eszméktől

hemzsegnek. Vulpe Gyula igazgató több ilyen röpiratot elkobzott és azokat tartalmuk tekintetében most vizsgálják felül az illetékes hatóságok.

Vulpe igazgató megfigyeléseiről jelentést tett U n g u r e a n u Manó dr. városi tanácsosnak, a tanonciskolák felügyelőjének. Ungureanu most vizsgálja át az egyes tanoncokra vonatkozó összes iratokat. Több tanoncot Vulpe igazgató jelenlétében kihallgatott és jegyzőkönyvet vett fel velük. Az inasok beismerték, hogy tag-

jai az ifjumunkások szervezetének, de nem tudják, hogy a nyomtatványokban, melyeket olvastak, kommunista eszmék volnának.

Ebben az ügyben egyelőre csak a tanonciskolai hatóságok folytatnak vizsgálatot. Az aktákat abban az esetben fogják a rendőrségnek, illetve a szigürancának átszolgáltatni, ha tényleg meggyőződnek róla, hogy a háromszázhusz inas tiltott politikai üzemeket folytatott.

Rikkancsok

magas jutalék mellett felvételnek a Déli Hirlapnál

Mozgalmas éjszaka

a temesvári lebujokban és korcsmákban, ahol a rendőrség nagy razziaát tartott és sok csavargót kísért be

Temesvár, március 10.

Este tizenegy óra. Az utcák már kezdnek csendesedni. A gyárvárosi Széna-téren detektívek és rendőrök csapatja élén P o p o v i c i rendőrigazgató halad. Megállanak egy kicsi korcsma előtt. Ajtaja már zárva van. Odabent nem ég világosság. Ez a Galandauer-féle korcsma. Zörgetésre maga a tulajdonos nyit ajtót. A rendőrség emberei besietnek. Felgyújtják a villanyt. Két kicsi szoba. Asztalokon, székeken, földön emberek alusznak.

Itt a két kicsi helyiségben lehetnek vagy száztizen. Ijedten ugrálnak fel, amikor meghallják, hogy itt a razzia.

Egy negyven év körüli férfi feltápaszkodik a földről és vigyázva szorít magához egy papirosomolyagot. Az egyik rendőrnek gyanus a csomag. Elveszi az embertől és kibontja. Nincsen benne semmi. Kiderül, hogy az összegöngyölt újságsomó a szegény ember párnája és azért őrzi, hogy a rázza után ismét arra hajtsa fáradt fejét.

Kezdődik az emberek igazoltatása. A papirosomagos ember rendben igazolja magát. Favágó, akinek nem telik rendes lakásra. Mikor őt elintézték, már nem törődik többé semmivel. Lekuporog a szoba sarkában a padlóra és az újságpárnát a feje alá razzia után ismét arra hajtsa fáradt együtt.

Van tizennégy éves gyermek és van nyolevan esztendő aggasztán. Abban az egyben valamennyien megegyeznek, hogy mind rongyosak, kopottak, tépettek.

Iparosok, munkások, napszámosok voltak valamikor, de nem tudnak foglalkozást kapni, részben pedig az ital rabjai lettek. A többit elviszik. Harminchat egyént kísérnek be a rendőrprefekturára. Ezek között van két körözött egyén, egy katonaszökevény, egy pedig négy hét előtt került ki a fogházból, ahol lopás miatt több hónapig ült. Egy hetven éves zombolyai sánta koldust is bevisznek. Egyszerre könyörgés hallatszik a sarokból. A koldus tizennégy éves fia könyörgő, hogy vigyék az apjával együtt, mert az nélküle nem tud menni. A kérést teljesítik.

Mikor a harminchat ember kivonul a Galandauer-korcsmából, a többi megkönyebbülten felsóhajt, most már kényelmesebben fehetnek.

A razzia aztán tovább megy s végigjárja a Gyárváros összes lebujait. Ugyanakkor a többi városrészben is folyik a razzia, melyet C r e n i a n Aurél rendőrprefektus utasításai nyomán B a i n Lázár rendőrfelügyelő szervezett meg. A Józsefvárosban, az Erzsébetvárosban, a Mehalában mindenütt járnak a rendőrtisztek, detektívek és rendőrök és mindenünnen összeszedik az életnek amaz elesetteit, akik nem képesek magukat kellőleg igazolni, akik gyanusak, akiket már amúgy is régen keresnek és most örvendve üdvözlnek. A külső városrészekből befelé halad a razzia a Belváros felé és éjjelután kettő is elmúlt, amikor minden razziazó csapat behalad a rendőrprefektúra kapuján.

A magukkal hozott embereket sorba állítják az udvaron. Újra igazoltatják őket. A rostolás eredménye, hogy hetvennégyet elengednek közülük.

Ezek, mint a kasból kiröppenő méhek, úgy sietnek tovább az utcán és gyorsan

elszédnek minden irányba, mert hátha meggondolja magát a rendőrség és visszahívja őket. Huszonhatan maradnak végleg közöttük a rendőrprefekturán. Husz férfi és hat nő. Nagyon szomorú társaság. Az éjszaka hátralevő részét a rendőrségi fogdában töltik. Reggel aztán kihallgatják őket. Egyiknek-másiknak megállapítják a bűnlajstromát.

Mikor hazafelé megyünk hajnalban, a Józsefváros egy kis butikjából kifámulog egy részeg ember, akit a felesége támogat.

Mennek az utcán és nemsokára

szemben találják magukat egy másik részeg emberrel. A két beszélt férfi egymásra ismer.

Üdvözlik egymást és a feleséges ember csuklások között mondja:

— Téged is megtalált a razzia? Mert engem igen. De nálam volt a piros igazolvány. Már régen elmentek a rendőrök, amikor értem jött a feleségem. Huszonkét év óta mászkál már utánam a korcsmába, soha nincsen nála igazolvány és mégse viszi be a razzia.

És nagyot kacag az éjszakába.

Kiveréssel fenyegették Radicsot a szkupstina ülésén a háborúra vonatkozó beszéde miatt

Belgrád, március 9.

A szkupstina tegnap ismét nagy botrány színhelye volt. Az egyik demokratapárti képviselő interpellációt mondott a spatatói postaigazgatóság megszüntetése miatt, utána R a d i c s István szólalt fel és hevesen megtámadta a kormányt, amiért ezt a postaigazgatóságot, amely már régóta működött, megszüntette. Radics beszéde folyamán indulatosan kiáltotta: — Szerbia a tenger miatt provokálta a háborút és most nem tud mit csinálni a tengerparttal!

Ezekre a szavakra percekig tartó vihar tört ki. Mikor a zaj némileg elült, Radics kijelentette, hogy szavait csak néhány fanatikusra értette. Erre kiujult a lármá és az agrárpárt, amely különben fegyverbarátságban áll Radics Istvánnal, azt kiáltotta feléje, hogy kiveri a teremből, ha így folytatja szavait. A kritikus helyzet miatt az elnök felfüggesztette az ülést. Szünet után Radics újabb magyaráz-gatta szavait és visszavonta azt a kijelentést, mintha a háborút Szerbia provokálta volna.

Négyszázezer lei közjegyzői költséget állapított meg a bíróság a Szerb Takarékszövetkezet csődügyében

Temesvár, március 10.

A temesvári ítélőtábla M a r t a Sándor dr. táblai főelnök elnöklete mellett tegnap a Temesvári Szerb Takarékpénztár ellen elrendelt csődügyből eredő szakértői és közjegyzői költségek megállapításával foglalkozott. S t i n g h e György volt könyv szakértőnek a temesvári törvényszék tízezer lei tiszteletdíját ítélte meg munkásságáért, míg P e n t i a Péter dr. közjegyző díját négyszázháromezer leiben állapította meg. A közjegyző díjának megállapítását a csődtömeggondnok tudomásul vette. Stinghe díja ellen azonban felfolyamodást jelentett be a temesvári táblához. De felfolyamodott a könyv szakértői díj meghatározása miatt Stinghe is. A felfolyamodásban elmondja, hogy a törvényszék 1927 július kilencedikén nevezte ki öt csődtömeggondnoknak, július tizenegyedikén azonban elmozdította, július tizenharmadikán viszont ismét ő nyert megbízatást a törvényszéktől a csődtömegkönyvszakértői teendőinek ellátására. Julius huszonnegyedikén pedig végleg visszavonták ezt a megbízatását. Kevésnek tartja a tízezer leit kifejtett munkásságáért és annak száz-ezer leire való felemelését kérte. L a z a r Kornel dr. csődtömeggondnok ezzel szemben csupán ezer lei megállapítását javasolta Stinghe részére, mert valójában csak egy napi munkásságot fejtett ki. A tábla hosszas tanácskozás után Pentia Péter dr. közjegyző költségeinek a megállapítását tudomásul vette, Stinghére vonatkozólag pedig elutasította úgy Stinghe, mint a csődtömeggondnok felfolyamodását és a törvényszék által megállapított tízezer lei könyvszakértői munkadíjat jóváhagyta.

Békeparitáson állapítja meg az új törvény a lakbéréket további egy évre

Bukarest, március 10.

Legújabb bukaresti jelentés szerint a kormány végre döntött a lakbérszerződés meghosszabbításának kérdésében. Ezen híradás szerint mindazok a lakások, amelyek után százhatvan-ezer leig terjedő lakbért fizetnek, továbbra is lakbérvédelemben részesülnek. Tekintettel arra, hogy Erdélyben

és a Bánságban alig van lakás, amely után évi százhatvan ezer lei bért fizetnének, így általánosságban azt lehet mondani, hogy a lakbérleti törvény teljes egészében meghosszabbítást nyert. HATHATÓS védelemben részesíti azonban az új kormányintézkedés a háztulajdonosokat, amennyiben a lakbérszerződés meghosszab-

bitásával kapcsolatban a lakások bérét az 1916. illetve Erdélyben és a Bánságban az 1914. évben fizetett bérszámösszeg harmincszorosában fogja megállapítani. Ez körülbelül a békebeli bérek arányértékének felel meg. A kormány a jövő hét folyamán egy szakaszról álló törvényjavaslatot terjeszt a parlament elé. Az egy szakaszos javaslatban a kormány kimondja a parlamenttel, hogy a Cudalbu-féle lakbérleti törvényt egy évre, azaz 1929. április huszonharmadikáig meghosszabbítja. Kimondja a javaslat a béreknek a békebeli bér harmincszorosára való felemelését is. Erre a módon oldja meg a kormány a bírói végzéssel már elrendelt kilakoltatások ügyét. Az összes kilakoltatásokat egy évre, azaz 1929. április huszonharmadikáig felfüggeszti és azok minden további bírói eljárás mellőzésével jövőre érvénybe lépnek. A törvényjavaslatra a kamara és a szenátus kimondja a sürgősséget és azt soron kívül tárgyalják.

Ardrágítás vádja egy temesvári fakereskedő ellen

Temesvár, március 10.

W o l f Mátyás erzsébetvárosi kereskedőt a temesvári járásbíróóság 1926. év elején a szénnek és fának a megengedettnél nagyobb áron való eladása miatt ardrágításért az uszora-törvény értelmében tízezer lei pénzbírságra ítélte. Az ítélet ellen Wolf a temesvári törvényszékhez felebbezett, amely tegnap foglalkozott az ügyvel. Wolf kérte, a törvényszék küldjön ki szakértőt annak megállapítására, hogy nem követett el ardrágítást, mert naplárón adta el a tüzelőanyagot. A törvényszék a kérelemnek helyt adott és M a y e r Józsefet nevezte meg szakértőnek, aki letette a szakértői esküt és a törvényszék kötelezte, hogy véleményét harminc napon belül a bíróságnak terjessze elő. Egyben elhatározta a törvényszék, hogy átír a temesvári kereskedelmi és iparkamarához, és bekéri a kamara megállapítását arra nézve, hogy 1926. év elején, amikor Wolf az állítólagos ardrágítást elkövette, milyen ára volt a fának és szénnek vagontelekben. A szakértői jelentés, valamint a kamara értesítés beérkeztéig az ügy tárgyalását elhalasztották.

Erőszak kísérlete egy hét éves leánykával szemben

Temesvár, március 10.

Fiatalkorú, alig husz éves, legény állott tegnap vádlottként a temesvári ítélőtábla Calinescu-tanácsa előtt. H u s z k a Károly stájerlakú szabólegény volt a vádlott, aki 1926. október elsején szabadult fel, mint szabósegéd. Ennek öröme a kelleténél többet ivott. Kábult fejjel séta közben a község határában találkozott egy hét éves kisleánnyal. Huszka a szesz hatása alatt elvesztette önmagát és a leányka ellen erőszakot kísérelt meg. Huskát ezért letartóztatták és ügyét az oravicei törvényszék tárgyalta. A főtárgyalás során a vádlott beismerő vallomást tett és a törvényszék öt évi fegyházra ítélte. Felelősség folytán az ügy a temesvári ítélőtábla elé került. A vádlottat S z a b ó Béla dr. oravicei ügyvéd képviselte, aki kérte a törvényszéki ítélet megsemmisítését azon az alapon, hogy az ügyet a törvényszék rendes büntetőtanácsa tárgyalta, holott Huszka mint kiskorú a fiatalok bírósága előtt tartozott volna felelni tetteért. Egyébként igen súlyosnak találta a törvényszék ítéletét és a büntetés, jelentékeny leszállítását kérte. A tábla az ügyet nem tette át a fiatalok bíróságához, mert közönséges büncselekményben a rendes bíróság ítélkezik a fiatalok fölött. A törvényszék ítéletét a tábla azonban egy évi börtönre szállította le. Az ítélet jogerős.

Azonnal beköltözhető

két és egy szobás házak havi lefizetésre is.

Kövesut gyalogjáró ház helyek 2-3 évi fassorral ellátott

valamint téglaházaknak 5-6 évi lefizetésre való felépítése iránt értekezni lehet!

KARDOSTELEP intőzőségénél, a strand végében. (393)

Boszorkányégetés

közben meglepték egy falu lakosságát,
amely szembeszállt a csendőrséggel

Munkács, március 8.

Rosztóc kicsi falucska a Verhoviánán. Rutének lakják. Egyszerű, irástudatlan, szegény emberek. Innen messze jár még a tudomány, a kultúra, a felvilágosodottság. Rosztóc népe még a sötét középkorban él, amely hitt a gonosz szellemekben és a boszorkányokban. Kudra Mihályné nyocvan esztendő öregasszonyról már életerében is azt sottogták, hogy boszorkány, a halála után pedig bizonyosra vették, hogy az volt. Amikor ugyanis Kudra Mihályné meghalt, akkor éjszaka csuda történt.

A halott asszony ott feküdt az ágyon. Vez, Bacsa János pedig két öregasszonyt fogadott fel, hogy éjszaka virrasszanak anyósa hullája mellett.

A két asszony fejenként ezért három-három cseh koronát és együttesen egy liter pálinkát kapott. A halott fejénél két gyertya égett, a két virasztó asszony pedig imádkozott, beszélggett és hogy el ne álmosodjék, szorgalmasan iddogalta a pálinkát. Éjfél táján aztán rémülve látták, hogy a halott asszony felemelkedik: Nem ült fel Kudra Mihályné, hanem vízszintes helyzetben emelkedett felfelé vagy egy méternyire. Aztán újra lassan leereszkedett, majd végül ismét mozdulatlannal feküdt az ágyon. A két megrémült asszony erre hangoskodás közben kiszaladt az utcára.

Az emberek keresztet vetettek, amikor a csudáról értesültek. Másnap azonban az egész falu ott volt Kudra Mihályné temetésén. Ettől fogva éjjelenként kopogtattak a bíró ablakán és amikor a bíró kinézett, nem látott senkit. A falu még volt róla győződve, hogy Kudra Mihályné járt a faluban. És a falu böcsei elhatározták, hogy leszámolnak a halott boszorkánnyal. Kimondták, hogy kiássák a sírját és a boszorkányt elégetik.

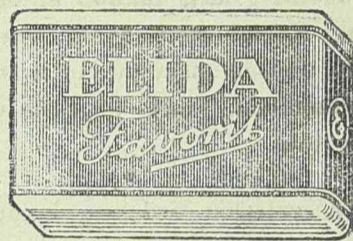
Éjszaka össze is gyülekeztek a temetőben és a földből kiemelték Kudra Mihályné koporsóját, máglyát raktak, hogy azon a boszorkányt elégezzék.

Ebben megakadályozta őket a csendőrség, amely a készülő dologról értesült és éppen az utolsó pillanatban érkezett meg. A roztóci rutének azonban nem akartak halgatni a csendőrökre. A pálinka, amit a sirtontás és a mágyarakás közben magukba szedtek, bátorságot adott nekik és szembeszálltak a csendőrökkel. Már veszélyessé kezdett a helyzet lenni a csendőrökre nézve, amikor ezeknek eszébe jutott, hogy a levegőbe löjjenek. A lövésekre a falu népe annyira megijedt, hogy hanyatlomlok hazaszaladt. A csendőrök Kudra Mihályné koporsóját visszatették a földbe.

Gyengéd arcbőre
most már biztosítva van!

Ha 20 leíért egy darab Elida lanolin szappant (csomagolatlanul) és 30 leíért Elida favorit - szappant (csomagolva) vásárolhat, akkor nincs szüksége arra, hogy valamely közönséges vagy ismeretlen pipere-szappant használjon. Az Elida favorit-szappan olyan enyhe és tiszta, dusan és lágyan habzik, pompásan és teljesen át van illatosítva.

ELIDA Favorit SZAPPAN

Aláírásokat gyűjtene a tanonciskolai igazgatók, hogy a tankönyvbotrányt minden nagyobb kellemetlenség nélkül uszák meg

Temesvár, március 10.

Az ipariskolai tankönyvekkel és iskolaszerekekkel kapcsolatos botrányról sokat írtunk néhány hónap előtt. Ezeket a holmikát az iparismesterek által összedott hatszáz ezer lejen vásárolták a taponcok számára. Az iskolaigazgatók a beszerzett holminak csak a minimális részét osztották ki az inasoknak, a többit felkínálták megvételre különböző könyvkereskedőknek. Azonban beleplezték őket és jelentést tettek Georgevici Lucian dr. főpolgármesternek, az ipartestület pedig intézkedett, hogy a tanonciskolákban még meglevő százhuszonöt ezer lej értékű könyv és egyéb iskolaszere az ipartestülethez kerüljön.

Az ipartestület kérte a várost, hogy Sepi Valér, Petcu Valér és Murgu Stefan városi tanonciskolai igazgatók ellen indítsa meg az eljárást.

A város állandó választmánya még decemberben foglalkozott ezzel az ügyvel és ott a három iskolaigazgató ellen éles kritika hangzott el. Az iskolaigazgatók azzal mentegőzték, hogy a könyvek és holmik, miket el akartak adni, nem az ipartestület mostani beszerzéséből származnak, hanem előző évek megtakarításai. Ezt a védekezésüket azonban nem fogadták el, mert ha meg is maradtak volna az előző évekből iskolaszerekek és könyvek, azokat nekik nem volt joguk eladni, hanem jelentést kellett volna tenniük, hogy így kevesebb új holmit kelljen beszerezni. Az ipartestület viszont kész volt számlákkal igazolni, hogy mindez a holmi a legfrissebb beszerzésből való. A város állandó választmányában olyan javaslat hangzott el, hogy a három tanonciskolai igazgatót mentse fel állásától, ezenkívül büntessék meg őket félévi fizetésük megvonásával.

Hosszas vita után úgy döntött a város állandó választmánya, hogy a három igazgató ügyét a fegyelmi bizottság elé viszi.

Ez meg is történt és a fegyelmi bizottság Radu Timót törvényszéki főelnök elnökletével ismételtén foglalkozott az ügyvel. Végül kijelentette nemrég, hogy ebben a dologban itélkezni nem illetékes. A város feladata lett tehát, hogy ebben a visszaélésben új megtorlási módot keressen.

Közben az ügy az ügyészség elé került. Aki pedig odavitté, az Jonescu boksáni görög keleti lelkész. Jonescu lelkész ugyanis a három iskolaigazgató egyikével közeli rokonságban áll és vagyoni vizsaly miatt perbe elegyedett vele. Jonescu erre össze szedte az annak idején az ügyről írott összes magyar, román és német újság-cikkeket és azokat betérjesztette az ügyészséghez és kérte, hogy vizsgálják meg az ügyet. Radulescu ügyész erre maga elé kérte Petcu György ipartestületi titkárt és Baneu Szvetozár városi iparhatósági vezetőt és kihallgatta őket.

Ezek kijelentették, hogy az újság-cikkekben foglaltak fedik a valóságot, azonkívül részletesen jegyzőkönyvbe mondták az összes erre vonatkozó adatokat.

A három igazgató, Sepi Valér, Petcu Valér és Murgu Stefan látva, hogy a dolog most már komolyabb fordulatot vesz, elhatározták, hogy a maguk érdekében mentőakciót indítanak. Ivetket szerkesztettek, amelyeken az iparismesterek kijelentik, hogy velük, mint tanonciskolai igazgatókkal teljesen meg vannak elégedve és kérik, hogy továbbra is megmaradjanak állásukban. Ezeket az iveket két nap óta körözik a temesvári iparosok kö-

zött. Már van is egy csomó aláírásuk. Az aláírásokat úgy kapják, hogy részint rábeszéli a mestereket az aláírásra, részben pedig a románul nem tudó kisebbségi mesterek nem is igen tudják, hogy miről van szó és csak-hogy szabaduljanak az aláírásgyűjtőtől, odairják nevüket az ivre.

Azonban bizonyos, hogy bármennyi aláírást sikerül is és pedig bármilyen úton-módon gyűjteni, ezzel az ügy ninesen még elintézve.

Közben a városi választmány ismét foglalkozott az ipariskolai tanoncok részére szükséges tankönyvek és iskolaszerekek beszerzésének kérdésével és úgy határozott, hogy ezeket a jövő tanévtől kezdve maga a város fogja beszerezni és az erre vonatkozó árlejtést már legközelebb ki is fogja írni. Az ipartestület ez ellen a meghatározottabb formában szándékozik állást foglalni és tiltakozik az ellen, hogy a város az iparosok megkérdezése nélkül döntött ebben az ügyben. Az ipartestület azért akar harcolni, hogy a város tegye szabaddá a tanoncok könyveinek és iskolaszereinek beszerzési ügyét.

Azt akarják, hogy a jövőben minden mester maga szerezzé be ott, ahol neki megfelelő, inasai számára az iskolakönyveket és tanzsereket.

Ebben az esetben a tanév végével a mester a holmikát elveszi és azokat a következő tanévben más inasa használhatja. Bizonyos, hogy úgy az ipariskolai igazgatók miatt, mint pedig ebben a kérdésben a város és az iparosok között kemény összecsapásokra fog még sor kerülni.

Kubán Endre.

Pacha Agost öt év előtt lett a csanádi egyházmegye kormányzója

Temesvár, március 10.

A békeszerződés következtében a csanádi római katolikus egyházmegye három részre oszlott. Az egyik rész, százhatvan plébániával és négyszázötvenezer hívővel Romániának jutott, a másik rész harminchárom plébániával és kétszázhuszonöt ezer hívővel Magyarországnak, a harmadik rész pedig hatvanhét plébániával és kétszázötvenezer hívővel Jugoszláviának jutott. Glattfelder Gyula dr. püspök Magyarországra költözött, a romániai és jugoszláviai részekre a Szentszék apostoli kormányzókat rendelt ki. Temesvárra apostoli kormányzóvá a pápa Pacha Agoston idős b. mester-oldalkanonokot, székesegyházi főesperest állította, aki a kormányzást 1923. március 12-én átvette. Hétfőn lesz öt esztendeje annak, hogy Pacha Agost apostoli kormányzó állását elfoglalta.

Öt év egy egyházmegye életében nem nagy idő, azonban a most bezárt öt esztendő eseményekben és eredményekben is egyaránt gazdag volt. A csanádi székesegyházi káptalan, amikor Pacha Agoston apostoli kormányzóságának ötödik évfordulóját ünnepli, egyben füzetet ad ki, amelyben vázolja az öt esztendő történetét. Ez a kis füzetecske sorban elmondja, hogy Pacha Agost kormányzósága eddigi idején mi történt a hitélet, a papképzés és a papság továbbképzése, a népnevelés és iskolaügy terén. Végül emelkedett hangon írja meg a füzet Pacha Agoston püspökké való szentelését. A hétfői jubileum alkalmából a székesegyházban nagy ünnepi istentisztelet lesz. A vidéki papság nagy rajokban készül Temesvárra, hogy főpapját az évforduló napján üdvözölje.

Hírek

Tutti-frutti

Babonás embereknek az 1928. esztendő néhány bajjósáta meglepetést tartogat. Nem kevesebb, mint három pénteki nap esik a hónap tizenharmadik napjára. Az első ilyen napon január 13-án már tulesünk, de hátra van még április 13-a és július 13-a. Az is mind a kettő péntekre esik.

Németországban erősen csökkent a sörfogyasztás. A bajor sörfőzők almanachjában egy cikk statisztikai alapon megállapítja, hogy a háború előtt minden német ember évente átlag 102 liter sört ivott, ezidőszere pedig a sörfogyasztás fejenként 70 literre csökkent. A cikkíró a sörfőzőkre nézve kedvezőtlen jelenség okát abban látja, hogy a mostani ifjúság szeret táncolni és még inkább áldoz a sportnak. Közismereti dolog, hogy a sportoló ifjúság mértéktartó a szesz, ital élvezetében, vagy teljesen elidegenedik tőle.

A véletlen érdekes dokumentumot hozott napvilágra, amely arról az időről szól, amikor Liszt Ferenc még csodagyermek volt. Ugyanis az első bírálat, melyet Liszt Ferenc kapott, a Pressburger Zeitungban jelent meg 1820 november 28-án és így szólt: »Tegnapelőtt, vasárnap, november 26-án délután Liszt Ferencet, a 9 esztendő kis zongoraművészt, az a nagy tisztesség érte, hogy a helybeli nemességnek és egy csomó műbarátnak öméltsága Eszterházy Mihály gróf ur palotájában nyilvánosan mutathatta be a művészetét. Az ifjú művész nagy készsége és az a könnyűség, amellyel az eléje tett nehéz darabokat egy olvasásra eljátszotta, általános csodálkozást keltett és legnagyobb várakozásokra jogosít. A várakozás csakugyan jogosnak bizonyult.

— Temesvári rendőrfelügyelő előléptetése. A belügyminiszter Manciu Miklós temesvári másodosztályú rendőrfelügyelőt első osztályú rendőrfelügyelővé léptette elő. Manciu rendőrfelügyelő az utlevélosztály és a rendőrbíróság vezetője.

— Aláírások a kormány megbuktatására. Kolozsvárról jelentik: A nemzeti párt az erdélyi megyékben a régensztanáchoz intézendő memorandumra aláírásokat gyűjt és a memorandumban a lakosság kéri a nemzeti párt kormányra jutását. Eddig már tizezer aláírást gyűjtöttek. A munkát az egyes helyi szervezetek folytatják.

— Férfi konferenciabeszédek az Erzsébetvárosban. Az erzsébetvárosi katolikus templomban vasárnap, március 11-én németnyelvű konferenciabeszédek kezdődnek férfiak és ifjak részére. A konferenciabeszédek naponta este nyolc órakor kezdődnek és egy héten keresztül tartanak. A nők és leányok részére a konferenciabeszédek március 18-án kezdődnek. A magyar nyelvű konferenciabeszédek idejét később fogják megállapítani.

— Új járásbíró Dettán. Az igazságügyminisztérium előterjesztésére a régensztanács Reut Romeót dettai járásbírónak nevezte ki. Reut azonban nem foglalta el állását és helyét Pompián György jászi járásbíróval töltötték be, akit Dettára járásbírónak neveztek ki.

— Interparlamentáris unió. Prágából jelentik: Az interparlamentáris unió március huszonkilencedikétől április harmadikáig Prágában tartja üléseit.

— Autókon szállítják a szemetet. Temesvár városa a szemetehordás tekintetében új rendszert valósít meg. A régi, rozoga, nyitott szemeteskocsik helyett ezentúl modern szemetehordó autókkal fognak szemetet szállítani. A város állandó választmánya tegnapi ülésén elhatározta, hogy a város megfelelő teherautókat vesz, melyekhez pótkocsikat csatolnak. Az autók zárta lesznek és felső részükön levő csapóján át szórják majd beléjük a szemetet. A házmesterek acélból való gyűjtőkosarakat kapnak, amelyekbe az egész ház szemetjét kötelesek összeszedni és a szemetes autókba üríteni.

— Temesvári ügyvédek a súlyos adóztatás ellen. A temesvári adóktörvényekkel kapcsolatban, valamint a Popescu tanácselnök és Nedeanu pénzügyigazgató között keletkezett incidensből kifolyólag, mint ismeretes, a temesvári ügyvédek többsége rendkívüli közgyűlés egybehívását kérte. A kamara vezetősége arra való tekintettel, hogy elérkezett a rendes évi közgyűlés megtartásának ideje, úgy döntött, hogy az említett rendkívüli közgyűlést összekapcsolja a rendes évi közgyűléssel és azt március huszonötödikén tartják meg.

— A lengyel külügyminiszter autóbalesete. Genfből táviratozzák: Tegnap az a hír terjedt el, hogy a Népszövetség tanácsüléseinek résztvevő Zaleszky lengyel külügyminisztert súlyos autóbaleset érte. A hírt még nem erősítették meg.

— Új utmutató készül az utcákról. Az utóbbi esztendőben Temesvárott sok új utca keletkezett. Az utolsó hivatalos utcajegyzék kiadása óta százötven új utca támadt a városban. Az állandó választmány tegnapi ülésén elhatározta, hogy új hivatalos utcajegyzéket fog kinyomtatni.

— Élelmiszerkereskedők kongresszusa. Az élelmiszerkereskedők április tizenkilencedikén és huszadikán Temesvárott tartják meg idei országos kongresszusukat.

— Eredménytelen házkutatás külföldi cigaretták után. Az utóbbi napokban a temesvári állami jövedéki hivatal ügynökei névtelen feljelentésre számos ismert temesvári polgárnál házkutatást tartottak és külföldről csempészett cigaretták után kutattak. Így többek között Ungár Armin nagykereskedőnél, Klauber József a temesvári szeszgyár igazgatójánál, Sternlicht Sámuel magánzónánál és Sternlicht Manó gyárigazgatójánál eszközölték házkutatást. A házkutatások eredménytelenül végződtek.

— Fekete misék Potsdamban. Potsdamból jelentik: Nagy botrány patant ki Potsdamban. A hadsereg nagy kaszárnyájával szembeni Kaiserkrone szállóban a rendőrség rajtaütött egy társaságon, amely valóságos fekete miséket rendezett s amelynek összejövetelein fiatal lányok meztelenül táncoltak. A botrányban Potsdam legelőkelőbb körei vannak kompromittálva. A szálloda helyiségeit a rendőrség lepecsételte és az ügyben megindult az eljárás.

— Pótlják az eltört vasuti sineket. Bukarestből jelentik: Az államvasutak vezérigazgatósága megújuló sintonékkal kapcsolatban utasítást adott, hogy a veszélyeztetett helyeken a vonatok lassabban közlekedjenek. Továbbá minden órháznak tartaléksineket bocsátottak rendelkezésre és munkásokot küldöttek ki a sineknek ujjakkal való pótlására.

— Nézzé meg a Lloyd Taverna új műsorát. A két Cymberley mutatványa óriási feltűnést kelt és a többi kísérő műsor is szenzációs. Már este 8 óratól meleg vacsora kitűnő zene mellett.

— Új villamos óra. A Belvárosban és a józsefvárosi Mária szoborral szemben felállított villanyórákhoz hasonló villanyórát szerel fel a városi villanytelep a gyárvárosi Kossuth-téren is.

— Magyarország államformája. Budapestről jelentik: A képviselőháza tegnap tárgyalta a korona és koronázási jelvényekről szóló javaslatot. Propper szocialista felvetette a kérdést, hogy micsoda voltaképpen Magyarország államformája? Az októberi néptörvények alapján magyar köztársaság van, az 1920-as törvény viszont magyar királyságról szól. Bethlen miniszterelnök válaszolja, hogy Magyarországon a törvény alapján ősi királyság van. Erre a törvényre azért van szükség, hogy az ősi intézményeket a mai viszonyokkal összehangzásba hozzák, nehogy a koronaörök és a kormány között surlódások állhassanak elő. A képviselőház azután a javaslatot úgy általánosságban, mint részleteiben elfogadta.

— A zsidó ifjúság purimbálja. A temesvári zsidó ifjúság ma este tartja meg a Tiszi Kaszinóban álarcos és jelmezes purimbálját. Az asszonyok és lányok festői jelmezekben jelennek meg és külön érdekességét képezi a bálnak a nagy felvonulás. A bál sikerét eleve is biztosíthatja a százötven tagú rendezőbizottság hetek óta tartó munkája. A bálnak szenzációja lesz a jelmezverseny. A győztesek értékes tiszteletdíjakban részesülnek. A zenét az ötödik vadászrend és a Banking Jazz zenekara szolgáltatja. Aki még meghívóra igényt tartanak, kérelmüket 22-89 telefonszám alatt jelentsék be. A bál este tíz órakor veszi kezdetét.

— Előléptetések a temesvári rendőrségen. A hivatalos lap legújabb száma a következő temesvári rendőrtisztek nevét közli, akik 1928. év folyamán lépnek elő: Rode Sándor harmadosztályú rendőrigazgató és Alexi Virgil elsőosztályú rendőrközműszármásodosztályú rendőrigazgatók, Vellici Koriolán és Batin János másodosztályú komiszárusok elsőosztályú komiszárok, Hladik József, Ludwig Péter, Popescu Kornél, Vasilescu Titusz és Danciu Trajan másodosztályú komiszárok, Miuta Todor harmadosztályú komiszár, Stamate Konstantin harmadosztályú alkómiszár pedig másodosztályú alkómiszár lesz.

— Megerősítették a Reform-malom csődjét. A temesvári ítélőtábla tegnap tárgyalta a zombolyai Reform-malom csődügyét. Ugyanis a csődrendelés ellen a malom tulajdonosai a táblához felfolyamodást nyújtottak be. A tábla azonban a felfolyamodást visszautasította és megerősítette a törvényszék által elrendelt csődöt.

— A Lloyd Taverna márciusi műsora. igazi meglepetést jelent. Az igazgatóságnak sikerült leszerződtenni, két Callaist, a legjobb ekszentrikus komikus humoros akrobata duót, amely Berlin, London és az egész kontinens ünnepelt akrobata duója. Két Cymberley igazi élményszámba megy. Fellépnek Dizzi Görlöz, Elli Lys spritz-táncművésznő, Nirshy tanítványa, valamint Westend mondain táncospár. Ma este már a teljes új márciusi műsor tagjai lépnek fel.

— Három baleset. Dentreovitsch Mirha, a Viktoria kalapgyár tizenhat éves munkásnője, tegnap munkaközben olyan szerencsétlenül esett el, hogy lábát törte. A mentők részletesítették első segélyben és a Bega szanatóriumba szállították. Szerencsétlenül járt Ruszák Farkas, a Múmalom harminckilenc éves munkása is, aki a lépcsőről zuhant le és bokacsontját törte el. A mentők a kórházba vitték. A harmadik szerencsétlenség a városi villanytelepen történt, ahol egy nagy francia kulcs esett Kószegy Ferenc lakatos fejére. Kószegy súlyosabb természetű zúzódásokat szenvedett. A mentők első segélyben részletesítették és a Bega szanatóriumba szállították.

— Sofförkurzus kezdődött március 5-én az A. C. R. R., Bt. C. C. ellenőrzése és engedélye alapján Murgu J. Traian gépészmérnök vezetésével. Folytatólagos jelentkezések Knab autogarázsban, III., Piata Asanesti (József-tér) 14. Urvezetőknek külön tanfolyam.

Árverési hirdetmény

Mint a vb. Fiatska Béla timisoari bej. cég tömeggondnoka ezennel közhírré teszem, hogy a csődválasztmány határozata értelmében a csődtömeghez tartozó vagyontárgyak 1928. évi március hó 16-án, délután 3 órakor a bírósági végrehajtó közbenjöttével a vagyonbukott lakásán, Timisoara, Bulevardul Carol No. 10. nyilvános árverésen el fognak adni.

Árverésre kerülnek különböző butorgarnitúrák és egyes butorok, asztalok, borszékek, ottománok, szekrények, íróasztal, lusztrumok, tükrök, fürdőszobaberendezés, óra, asztal- és divántakarók, ágyak és éjjeli szekrények, 2 Singer-varrógép, 1 vitrin különböző disztárggyal, diszvazák, bélyeggyűjtemények, 1 Wertheimkassza, 2 grammofon, 350 téglá és egyéb tárgyak, melyek a leltárban fel vannak véve.

Az árverésre kerülő tárgyak március hó 16-án, délután 2 és 3 órn közt megtekinthetők a vagyonbukott lakásán a tömeggondnok jelenlétében. Egyéb felvilágosítás Crismariu Octavian dr. tömeggondnok ügyvédi irodájában (Timisoara-Cetate, Str. Paul Chinezul No. 2, tel. 21-05) nyerhető.

A vételár és illeték a vétel után azonnal lefizetendő és a megvett tárgyak azonnal elszállítandók.

Timisoara, 1928 márc. hó 5.

635 Crismariu Octavian dr. cső tömeggondnok.

„OLLA”
GUM. .?

„OLLA”
bizonyítottan a
ghigienikusabb óvszer

Belépődij nincs! Belépődij nincs!

Meghívó

Az ipari munkaadók szindikátusa 1928 március hó 11-én, vasárnap d. e. fél 11 órakor az ipari székházban I. ker., jendőherceg-utca 20. szám alatt

matinét

rendez, melyen

Stóger Edéné énekszámmal, zongorán kísérí Serény Emilné,
Gaal Gizella és Demeter Emi angol táncszámmal,
Brandeis József zenetanár hegedűszámmal, zongorán kísérí Irsay Nándor ur és Kakujay Aranka énekszámmal, zongorán kísérí Serény Emilné

lépnek fel, melyre a t. iparosok és b. családjuk, valamint azok vendégeit tisztelettel meghívja

Belépődij nincs! **A rendezőség.**

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, kik felejtethetetlen, szeretett drága halottunk

Hiller Irma

elhunyta alkalmából fájdalunkat és mély gyászunkat részvétükkel enyhíteni igyekeztek és a temetésen résztvettek, ezuton hálás köszönetünket fejezzük ki.

Hiller-család.

A LIBERÁLIS PART UJ ELNÖKE.
Bukarestből jelentik: A liberális pártban újból előtérbe került a pártelnökség kérdése. A párt egyik csoportja Bratlanu Vintilának a pártelnökségtől való visszavonulása mellett foglal állást. Emlegetik a pártelnöki állásra Ducea jelenlegi belügyminisztert is, akit már azért is alkalmasnak tartanak, mert egy vélik, hogy az ő elnöksége mellett sikerülne a liberális pártnak az ellenzékkel a pártközi békét helyreállítani.

Meghalt a Budapesten öngyilkos lett temesvári nő. Budapestről jelentik: Deutschi Sándorné, Tornóczy Lajos temesvári szállító nővére, aki két nap előtt Budapesten öngyilkossági szándékából megmérgezte magát és állapota pillanatnyilag javult, tegnap a Rókus-kórházban meghalt.

Fafüreszelés a Belvárosban. A Belváros területén sok olyan bérház van, amelynek udvarára teherkocsik nem tudnak bemenni, a tüzfát sem lehet az ottani udvarokba szállítani és ott felválni. A város állandó választmányra most egy határozott, hogy az ilyen házakban lakó egyéneknek megengedi, hogy tüzfájukat az utcán fűrészeltesék és aprítsák fel, amelyek elvégzése után azonban a fa a pincébe szállítandó.

A spanyol zsidó költészet. A Zsidó Nemzeti Szövetség temesvári csoportjának előadásai során vasárnap délután hat órakor Szabó Mózes dr. licenmi tanár a belvárosi zsidó hitközség dísztermében a spanyol zsidó reneszansz költészet címen tart előadást. Szabó dr. tanár éveken át folytatja kutatásait ebben a témakörben és előadása értékesnek ígérkezik. Az előadás ingyenes, vendégeket szívesen látnak.

Tavaszi

Notorius tolvaj cseléd. Ráber Franciska rovott múltú temesvári cseléd, aki már hatszor volt büntetve, tavaly novemberben közvetlenül az ügyészeti fogházból történt kiszabadulása után a józsefvárosi piacon egy kékításkát lopott el. A törvényszék a gyorsított eljárás alapján hat hónapi börtönrre ítélte. Ezt az ítéletet a temesvári ítélőtábla tegnap jóváhagyta.

Borbélymester, aki rezet vásárol. Az aradi törvényszék orgazdaság címén tizenöt napi elzárásra ítélte Berecz János paulisi borbélymestert. A borbély ugyanis egy szökött katonától harminc kiló rezet vásárolt potom áron és a rezet értékesítette. Az ítélet ellen Berecz felebbezett, azonban a temesvári ítélőtábla a tegnap megtartott tárgyaláson a büntetést jóváhagyta.

Nemzetközi kalapkartell. Bécsből jelentik: a nemzetközi kalapiparban tárgyalások folynak kartell létrehozása céljából. A kezdeményezés az osztrák ipar részéről történt és a tárgyalásokon már résztvesznek a cseh, német, olasz és svájci kalapgyárak is. A közeljövőben be fogják vonni a magyar kalapipari érdekeltséget is. A kartellalakulás elsősorban egyöntetű hitelfeltételeket akar érvényre juttatni.

Ha Temesvárra jön, kérje mindenütt az ingyenes tájékoztatót (Conducatorul prin Timisoara).

Négy szobás lakást

keresek azonnalra vagy május elsejére Józsefváros vagy Erzsébetvárosban

Közvetítők díjaztatnak. Ajánlatok „Modern” jellegére a kiadóba kéretnek. 634

Bocsásd meg a mi vétkeinket

Irta: Adamcsák Gábor

A kegyelmes asszony. Egyik fenyőbokr mögül beszélgetést hallott.

— De talán még a kegyelmes asszony is rossz néven venné, — hangozott a nő suttogása — ha így, ilyen váratlanul itt hagynánk őt, aki mindig olyan nagyon jó volt hozzánk.

Kevés idő múltán férfihang tört meg a csendet:

— A kegyelmes asszony jószívűségére gondolva, csak bátorságot nyerhetünk arra, hogy neki is bejelentsük szándékunkat, — hangozott a férfi hangja.

A kegyelmes asszony mindent megértett. Csengetett. Demeter nyitott be félénken, alázatosan.

— Mariannával együtt jöjjenek be, — volt a kegyelmes asszony rövid parancsa.

Demeter sarkonfordult és rövid idő múlva Mariannával együtt tért vissza.

— Az imént lefolyt beszélgetésüket hallottam, — kezdte a kegyelmes asszony — mindent megértettem. Legyenek tehát egymáséi. Amire szükségük van, azt az én költségemre szerezzék be. Demeter szívesen alkalmazom továbbra is bükköshalmi birtokomon.

Demeter és Marianna kipirult forró arccal távoztak.

Darilleux, a párisi kefekötő, örömmel mutogatta ismerőseinek a kegyelmes asszony saját írású levelét, amelyben tudatta vele, hogy leányát, Mariannát, — mint azt egykor meg-

Ujdonságok

ígérte — ferjhez aata. Ezzel kezdve a párisi kefekötő készülődött gyermekei látogatására. Amire azután végre eljutott: a bükköshalmi birtokon már egy gömbölyű arcú, kékszemű kis emberkét, mint unokát mutattak be az örömtől könnyező párisi kefekötőnek.

A bükköshalmi pusztán most még az idő kereke is kétszeres gyorsasággal forgott s addig forgott, hogy az édesapának, — fájó szívvel ugyan — mégis bucsuznia kellett.

Az élet nyugodalmatlan folyásába azonban belekavarodott a reményeket összeromboló s halálosan kétségbeejtő világháború szele. Reménytelen fájó szomorúsággal folytak a szene-

Katonatiszt nem élhet fegyver nélkül. Kolozsvárról jelentik: A kolozsvári hadbíróóság tegnap ismét fegyverrejtegetési ügyet tárgyalt. A vádlott Markóczy Ferenc hetven éves öregúr, aki a volt monarchia hadseregében huszárezredesi rangot töltött be. A vád szerint Markóczy egy vadászfegyvert és egy revolvert tartott lakásán engedély nélkül. Markóczy kihallgatása során beismertte, hogy valóban magánál tartotta kedvenc vadászfegyverét és revolverét, amelytől azonban megválni nem tudott. Arra hivatkozott, hogy a hadbíróóság tagjai mint katonák tisztában vannak azzal, mit jelent egy olyan ember számára a fegyver elvétele, aki egész életét katonai fegyelemben töltötte. Az ügyész hangoztatta, hogy átérzi a vádlott védekezését és mint katonát ő maga is érti, hogy katonatisztnak fegyver nélkül lehetetlen élni. Éppen ezért nemcsak, hogy eljött a vádat, hanem ő maga kéri Markóczy felmentését. A hadbíróóság erre Markóczyt egyhangulag felmentette a fegyverrejtegetés vádjától.

dések könnyforrásai, amikor Demeter is, az orosz harctéren kapott sebeitől felgyógyultan a déli harctérről újból beosztották.

Az idő már jóval éjfél után járt, amikor Demeter három emberével lassan, óvatosan, árokban, bokrok között előre kuszott az ellenséges állások felé. Már jól előre jutottak, amikor egyik ember suttogva megszólalt:

— Örmester ur! ... látja-e? ... ott a vastag fától jobbra, mintha mozognának?

— Látom, — szólt Demeter — majd mindjárt megtudjuk, vannak-e sokan?

Lehúzódtak. Percekig csendben figyelték a fa melletti mozgást, majd Demeter nyugodtan célba vette és odalőtt.

Nem voltak sokan, csak hárman és riadtan futottak háromfelé.

— Tüzelj! ... Levenni őket! — suttogta Demeter — nehogy hírül vigyék, hogy itt vagyunk.

Tüzeltek. A menekülő alakok életelenül omlottak össze.

Demeter embereivel most mozdulatlanul figyelt tovább, vajjon nem lesz-e a mozgásnak valamilyen folytatása? Nem. Sokáig semmi nesz. Lassan, óvatosan továbbkuszta, hogy meggyőződjene az összeomlott szigeti összeomlásáról, hogy nem volt-e ez csak olyan megtévesztő összeomlás.

Nem. Mindhárman életelenül, eltorzult arccal holtan feküdtek, megbékéltek.

Demeter emberei a megbékéltek fegyvereit összeszedték, ő maga pedig mindegyiket megvizsgálta közelebbről is, hogy vajon megbékéltek-e, mialatt egyik örökre megbékélt ellenség előtt térdre omolva zokogta:

Megérkeztek

— Apám, édes jó apám! ...

Demeter néhány szóval mindent elmondott embereinek, akik meghatótan térdreereszkedve együtt mondták vele:

... és bocsásd meg a mi vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek ...

És fájó szívük hármateseppei szomorú fénytel csillantak meg a békésen derengő reggeli napsugárban.

Tűz a Józsefvárosban. Jáger József Csillag-utca 19. számú házában tűz támadt, melyet azonban a tűzoltóság hamarosan megfékezett. A kár jelentéktelen.

Elhalasztott közgyűlés. A Kereskedők Egyesülete elnökének sajnálatos balesetére való tekintettel f. é. március hó 11-ére hirdetett rendkívüli közgyűlést bizonytalan időre elhalasztja.

Revolvert lopott rendőrtársától. Ciuca Konstantin aradi rendőr egyik éjszaka elhagyta őrhelyét, be ment a rendőrlaktanyába és ellopta Bunea Ágoston rendőr revolverét. A fegyvert azután későbbi értékesítés reményében eldugta. Az aradi törvényszék előtt Ciuca elmondta, hogy a revolvert nem lopta el, hanem azt Buneától egy korezmában óvatosságból elvette, mert társa részeg volt és félni lehetett, hogy lövöldözni kezd. A törvényszék Ciucát egy havi fogházra ítélte. Felebbezés folytán az ügy a temesvári tábla elé került, amely az aradi törvényszék ítéletét megerősítette.

A dinamitpatron végzetes robbanása. Budapestről jelentik: Az esztergommezei Sárásap községben a parasztlégynek egy mulatságon összekevertek a tanítóval, akivel verskedtek is. Bosszúból aztán a tanító háza elé dinamitpatront helyeztek el, amely rettentő dördüléssel felrobbant. A robbanás annyira megijesztette a tanítónak gyermekágyban fekvő feleségét, hogy belehalt.

Nyoma veszett a szállodai dráma hősenek. Zsolnáról jelentik: Az a hír, hogy Schudék Fridát, aki a zselnai Rémi-szállodában meggyilkolta Diener Árpád tőketerebesi malomtulajdonost, Boroszlóban elfogták, tévedésen alapul. Schudék Fridának a német-cseh határon teljesen nyoma veszett és nincsen kizárva, hogy a határmenti erdőségek valamely elhagyott helyén öngyilkosságot követett el. A vizsgálat különben megállapította, hogy Schudék Frida egy ízben már férjénél volt. Egy Soly mosi nevű báró vette feleségül, akivel azonban csak egy napig élt együtt, mert kiderült, hogy a báró súlyos tüdőbeteg. Diener lakásán számos levelet találtak Schudék Fridától, aki mindegyik írásában követelte, hogy Diener vegye őt feleségül. Nincsen kizárva, hogy ezt Diener idővel meg is tette volna, ha a nő nem viselkedett volna vele szemben állandóan tulságos agresszivitással.

Peronosporafecskendők, oltás-gummi, kert szerszámok és eszközkészítők árán kaphatók Schertler Ottónál, Temesvár, Belváros.

A Royal-kávéház márciusi műsora. A Royal-kávéház vezetősége március hónapra nagyszabású műsorról gondolkodott. A műsor fénypontja Prittel Fay a volt orosz cár egykori udvari színésze, aki számos uralkodó kitüntetésével díszeskedhetik. Rajta kívül fel lépnek még a bécsi Tabarinból a La-fort zsonglőr csoport, Mira Mella kiváló román és német énekesnő, Helena Jonescu, Dolores de Gabrán és Ritta Augustin primaballerinák, Margo Loren és Lola Mica ekszotrikus táncosnők, akik valamennyien világvárosi műsorrall jönnék. A Royal-kávéház műsora esténként féltizenegykor kezdődik.

Keresztrejtvényújság megjelent. Kapható minden újságelárusító helyen. Ára 12 lei.

Dénes és Pollák divat-áruházalba Belváros—Gyárvaros.

Kigyulladt a temesvári gyorsvonat egyik kocsija. Kellemetlen kalandjuk volt a csütörtök este Bukarestből elindult temesvári gyorsvonat utasainak. Az egyik másodosztályú kocsi, amely zsufolásig volt utasokkal megtelve, Pitești állomás közelében eddig ismeretlen okból kigyulladt. A megrémült utasok megrázták a vészféket. Mikor a vonat megállt, az utasok ijedten ugráltak ki az égő kocsiból. A kigyulladt kocsit, amely a szerelvény utolsó kocsija volt, lekapcsolták és a pályán hagyták, a vonat pedig befutott a pitești állomásra. A kigyulladt kocsi teljesen elégett.

ÜZEMBŐVITÉS!

Temesvárott eddig még nem létező speciális személy- és tehervonatok szerelő- és javító műhelye

EICHERT-féle vízvezeték váltatainál, Jenőherceg-u. 6.

Elvállal mindenféle villamosági munkákat helyben és vidéken. Telepek építését, motorok és dinamok szerelését, javítását, tekercselését. Akkumulátorok szerelése és javítása, speciális kapcsolótáblák készítése, autom. tak-szállek-k szerelés: és javítása, rádiók, telefonok, csengők szerelése, mel. g. ló testek javítása. Külföldi szak szerelők, birok és az általánosság munkakal-takért a legm. sz. b. m. n. g. garantált vállalom. / Szíves partfogást kér

BUZAS ISTVAN
electrotechnikus // Lifték karbantartását vállalom!

Színház

Fecskefészek. Udvari főlakáj lányának és egy főhercegnek regényes szerelmek az operett librettója, mely szerelem holdvilágos sétákon, csókolózó-sokon, menyasszonyszöktetésen és egyéb operettakadályokon keresztül végül a házasság révén nyer befejezést. Saját naiv meséjéhez Graničstäden Bruno írt sokszor fülbemászóan kedves, néhol reminiszenciákat felidéző muzsikát. A tegnapi esti előadás a szerelmes polgárlányt Lengyel Irén játszotta, szépen és temperamentumosan. Szentgyörgyi Maria a másik női főszerep alakítója osztozott vele a sikerben. Gallett a látszólag indiszpozícióval küzdött. A többi szereplő jól illeszkedett az együttesbe. A darabot ma este megismétlik.

Az utolsó bölény. Szendrői Minály prózai tarsulata Aradon játszik és most mutatta be az utolsó bölény című francia vígjátékot. A kritika nem nagy elragadtatással ír a darabról. Az Aradi közönség többek között megállapítja, hogy komikusan ható jelenetek között ide-oda futkarozik a francia szemem és kinlódik, harcol, bizony nem mindig a szokott könnyedséggel meg a korot, a szerető is hamisan üti meg a vígjátéki hangokat. Az utolsó bölény valódi együgyűséggel szaladgál a darab véna mesején át. A darab alakjai csiklandoznak, de néhol bosszantják a közönséget két és fél óra át. Ha az utolsó bölény tényleg az utolsó példány, hát nyugodtan kipusztulhat. Szereposztási hibák is voltak. Valószínű, hogy egyszeri előadás mulandóságába temetkezett az utolsó bölény. Uezenután reméljük, hogy Temesvárt megismétli látogatásától.

A színházi iróga hírei. Szombat délután hetet órai kezdetű műsori előadást tart a színház reményarok mellett. Szinre kerül a Galloz és a peleskei notarius című zeneszereplés, melynek szerepelt a tarsulat legjobb tagjai játszottak. Este félkilenc órai kezdetű maszoszór mutatja be a színház a fecskefészek operettjét. Vasárnap délután három órakor a tavalyi nagy operettszagert, a muzsikusköt játsza el a tarsulat mersekel helyarok mellett. Deután hat órakor Heinequin és Weber kitűnő bohózatát, a Hotel Napoleont mutatja be premierelőadásban a szintársulat. Este félkilenc órakor a szerelem rózsái revü kerül színre premier szereposztásban. Hétfőn este az idei szezon prózai slágerének, a szombatesti hölgynek lesz a bemutatója. A primadonna ragyogó szerepét Lengyel Irén alakítja, akinek ez lesz az első fellépte az új szezonban Temesvárott. Jegyek elővételben a színházi pénztárnál.

Heti műsor.

Szombaton délután félöt órakor: A peleskei notarius.

Szombat este félkilencor: Fecskefészek.

Vasárnap délután háromkor: Muzsikusköt.

Vasárnap délután hatkor: Hotel Napoleon.

Vasárnap este kilencor: Szerelem rózsái.

Hétfő: Szombatesti hölgy. (Premier).

Kedd: Csattan a csók. (Operett újdonság).

Szerda: Csattan a csók.

Művészet

Az Odeon hangversenye. A gyárvárosi Odeon szalonzenekar Tolnay Béla zenetanár vezetésével március 17-én este a Gyárvárosi Társaság helyiségeiben kedélyes estét rendez, melynek keretében változatos műsört mutatnak be. Műsor után tánc lesz. Belépési díj személyenként ötven le.

Óriási várakozással tekint városunk közönsége Baklanoff a világ egyik legelső énekművészenek hangversenye elé, amelyet méltán nevezhetünk a szezon legnagyobb eseményének. A kíséretet Kardos Magda zongoraművész nő vállalta. Jegyek Bánátnál.

Füénekesek a székesegyházban. Járosy Dezső székesegyházi karnagy a kisebb papnevelőintézet növendékeiből tizenkéttagú gyermekkart alakított, kik a papnevelőintézet teológusainak huszonöt tagú férfikarával egyesülten mint: Schola Cantorum holnap vasárnapon a kilenc órai nagymise kapcsán először adják elő Griesbacher Asperges-ét egyszólamu vegyeskarra orgonakísérettel. Új bemutatásban a harminchétagú énekkar a mise állandó részei gyanánt Kyrrie fons bonitatis korális misét adja elő és offertóriumra az Attende Domine kezdetű korális szekvenciát éneklék. Gradualára a teológusok kórusa Martini (1706-1784) Tristis est anima mea és offertóriumra Lotti (1665-1740) Vere languores háromszólamu motettákat éneklék három szólamu férfikarra a capella. A mise végén az egyesített kórus egy bőjtő nóp-

éneket ad elő orgonakísérettel. A belvárosi plébániatemplom féltizenegy órai miséjén belül a székesegyházi énekkar Baldassare Galuppi (1706-1785) C-dur miséjét adja elő egyszólamu vegyeskarra a capella. Graduale alatt Haller Una hora... offertórium alatt Omur, amiei... motettáit adja elő egyszólamu vegyeskarra a capella. Pacha Ágost püspök hétfőn ünneplő apostoli kormányzó kinevezésének öt éves évfordulóját. Ez alkalomból hétfőn a kilenc órai nagymise előtt a székesegyház énekkara Perosi Lőrinc Te Deumát adja elő egyszólamu vegyeskarra orgonakísérettel. A nagymise alatt Goller Vince Hofbaueri Szent Kelemen tiszteletért szerzett G-dur miséjét adja elő a dómkórus, egyszólamu vegyeskarra, orgona és rézfuvó kísérettel. Introitus és Communiona egyszólamu vegyeskar orgonakísérettel Griesbacher-től, gradualé Schiffels-től, offertóriumra F. motetta gyanánt Tenebrae factae sunt egyszólamu vegyeskarra a capella. Az ünnepi mise végén a pap-ság és a dómkórus együttesen a pápai himnusz éneklék egyszólamuan, orgonakísérettel.

Közgazdaság

A kamarai névjegyzék kiegészítése most van folyamatban

Temesvár, március 10.

A kereskedelmi és iparkamara új-járszervezeserő szülő végrehajtási utasítás 14. §-a alapján a Temes-területi megyei érdekeltek tudomására hozódik, hogy a temesvári kereskedelmi és iparkamara választói névjegyzékének kiegészítése folyamatban van. Az érdekelteknek tájékoztatásként tudomására hozzuk, hogy a kereskedelmi és iparkamara tagjai és a kamara választói névjegyzékébe felvevődnek a következő román állampolgárok, akiknek tényleges lakhelyük az illetékes kamara körzetében van:

a) kereskedők és iparosok, akik kereskedelmi és ipari adójukon kívül kamarai illeték fizetésére vannak kötelezve és akiknek legalább egy éve törvényszéki bejegyzett cégük vagy iparigazolványuk van;

b) a közkereseti társaságok aláírási joggal bíró társtulajdonosai, a betéti társaságok aláírási joggal bíró tagjai, a részvénytársaságok igazgatósági tagjai (administrateur delegué) és a korlátolt felelősségű társaságok vezetői;

Angol szaklap a román kölcsönről. Londonból jelentik: A Financiel News szerint Romániának semmi kilátása sincsen arra, hogy külföldi kölcsönt kapjon. A francia-amerikai pénzcsoporttal megszüntek az erre vonatkozó tárgyalások. A román kormány nem tudja magát elszánni arra, hogy a Népszövetségtől kérjen kölcsönt.

Magyarországon emelkedett a fizetésképtelenségek száma. Budapestről jelentik: Februárban megint emelkedett a magyarországi fizetésképtelenségek száma, ami a gazdasági válság további kiéleződésének a tünete. Februárban Magyarországon 115 kényszerregezési eljárás és 49 csődeljárás indult meg. Míg januárban a fizetésképtelenségek száma csak 99, a csődök száma pedig 33 volt.

Utazás Kanadába a „Canadian Pacific” által

A világ legnagyobb vasút- és hajóstársasága.

Az utazás bármely romániai vasúti állomástól a kanadai kikötőig 137 és fél dollárba kerül. A kanadai vasúti jegy ára a kikötőtől Winnipeg-ig telepesek részére 25— dollár. Földművelés, mezőgazdasági férfi és női munkások, ugyszintén háztartásbeli alkalmak, ottak részére ingyenes a kanadai vízum.

Bővebb felvilágosítással díjmentesen szolgál a CANADIAN PACIFIC vezérigazgatója. Mindenemű felvilágosítás díjmentes!

„TRANZIT” Bucuresti, Cal. Grivitei 157 és fiókny-nökség Timisoara 10, Str. T. O'adimirescu 24

Apró hirdetések

Előfizetőink abban a kedvezményben részesülnek, hogy az utolsó előfizetési nyugta felmutatása ellenében havonként egyszer díjmentesen közölhetnek egy tiz szóig terjedő apróhirdetést.

Egy szó ára három lei, vastag betűvel öt lei. Legkisebb apróhirdetés harminc lei, állás keresőknek tiz szóig husz lei.

A hirdetési díj minden egyes esetben előre fizetendő.

Allást keres

Nyugdíjas tisztviselő, ki magyar, német, román nyelvet írásban és szóban bírja, bármilyen állást keres. Cimeket a kiadóba kérek „Nyugdíjas” jeligére.

Iroda takarítást (délután vagy esti órákra) és harisnya javítást vállalkoz. Fröbl-utcai Városi tejszarnok. (631)

Lakás

2-3 szobás lakás kiadó. Cim: Rónac, Capdebo-utca 13. (630)

Elegánsan bútorozott szobát keresek március 15-ére lehetőleg a Belvárosban. Cimeket „Jól fizetek” jeligére a kiadóba kérek. (674/B)

Modern 4 szobás lakást keresek bármely városrészben május elsejére. Cimeket kérem a kiadóban „Május 1” jeligére leadni. (675 B)

Csinosan bútorozott különbeáratu szoba március elsejére kiadó. Cimeket kérek a kiadóba leadni. (521a)

2 szoba-konyhát keresek március elsejére. Ajánlatok „2000” jeligére a kiadóba kéretnek. (549)

Motorkerékpár

Javítások, bármily gyártmány, jótállás mellett

Katzkynál

Mercy-utca 10.

Adás-vétel

Sport gyermek-kocsi, fehér alig használt, jutányosan eladó. Csarnics, Erzsébetváros, Lehel u. 2. (640)

Ujkirodán kisebb c-aládi ház 100.000 leiert eladó. 60.000 leiert átvehető. Cim a kiadóban. (628)

Keveset használt Jindrich-daráló motorral együtt eladó. Cim a kiadóban. (629)

Zongora rövid, keresztthuros, jó karban, — eladó. Megtekinthető 10—12 és 4—5. Cim a kiadóban. (644)

15 uj vagy használt ajtó megvételre kerestetik. Broksch, Kereszt-tér 2. Ugyanott hat párna, két ág, egy asztal eladó. (651)

Egy hálószoba jó karban jutányosan eladó. Timisoara-Gyárváros, Str. Gloriei (Árok u) 6. sz.

Különféle

Szerényigényű fiatal leányt idősebb hölgy lakótársnőnek keres. Demeter Pálné, Rózsa-utca 7. (641)

Tömegcikkek

faaruban olcsón és jól készülnek

Dóczy Árpád faárugyárban

Timisoara—Rónac, Strada Dr. Marinescu 10. (Allami iskola mellett) 425

Hercegnő és cigány szerelme

Közben közeledett az este. Az öreg Rigóné szalmát és rongyokat terített földre és azt mondta:

— Majd szépen megférünk egymás mellett. Mi itt alszunk mindig a földön. A szépséges hercegnőnek se tudunk selyemnyoszolyát adni. Errefelé zony csak a Szabó gulyásnak van ingelt ágya. Ilyen szegény cigányoknak, mint mi vagyunk, minék volna az? No, meg aztán, instálom, a szép asszony nem resteli a cigányfiu felesége lenni, akkor nem kell estelni azt sem, ha az egész családdal együtt alszik a közös vackon a földön.

Klárát ezekre a szavakra kirázta a deg. A háta borsódzott és halkán azt mondta Rigó Jancsinak, hogy lemondott arról a tervéről, hogy a csárdában fogudni. Szeretne minél előbb — mondta — visszatérni Szegedre, ahol jó nyelmes szálloda várja.

Rigó Jancsinak ez ellen nem volt fogása és közölte is a cigányfamíliával, hogy mindjárt indulnak.

— Kár, — szolt a vénasszony — mert cartam nagyszerű bürgepaprikást főz, amilyen finomat ez a fehér hercegnő még bizonyosan nem evett. Tudom, hogy megnyalta volna utána mind a tíz vürüs ujját.

Sári nevetett és csipőseu mondta:

— Biztosan azért mennek, mert a fehér asszony szegényli magát, hogy előttem feküdjön a Jancsival. Pedig megteheti, mert én nem vagyok féltékeny és ha éjszaka hallok, hogy esőkolóznak, úgy teszek majd, mintha aludnék. Miatyam csinálhatnak akármit, mert amióta a Csucsuj bögös megtudta, hogy a hercegnőtől a Jancsiért sok pénzt kaptam, azóta mindig mondja hogy úgy szeret engem, mint galamb a tiszta buzát és feleségül akar venni. Hozzá is mék.

— Fogjad be a moeskos pofádat, — kiáltott Rigó Jancsi Sáriira — eihallgass, mert betapasztom a szádat.

— Jó, jó, — feleselt Sári — nem haragszom, no. Ha menni akartok, hát menjete. Nem szoltam egy szót sem.

Rigó Jancsi és Klára azután elbucuztak az öreg cigányházaspártól, Sáriától és a gyermekektől és nemsokára ujra a hintóban ültek.

A kocsis a lovak közé eserdített az ostorával és a kerekek megindultak.

Az öregek és Sári ott állottak a csárda előtt és integettek a távozóknak.

A gyerekek cigánykereket vetettek a tiszteletükre, majd jó darabon versenyt futottak a hintóval, aztán elmaradtak.

A csárda és annak minden lakói lassankint eltűntek a távozók szeme elől.

XIV.

Rigó Jancsi és Chimay hercegnő némán, hangtalanul, mozdulatlanul

ültek a hintóban. Egyetlen szótag sem hagyta el ajkukat. Mindketten gondolatokkal voltak elfoglalva. És ezek a gondolatok nagyon is különbözők voltak.

A cigányprimás bosszankodott azon, hogy Klára kérésére hallgatott és idehozta a maga piszkos pereputtya közé. Bosszankodott, hogy Klára látta, hogy neki milyen a esaládja.

Azon töprengett, vajjon ez a szép, ez az elkényesztetett és minden kényelemben duskáló asszony mit gondol a látottak után.

Bizony Klára csak most látta először, hogy milyen mély volt az az esés, amely idáig juttatta. Szeretője volt egy cigánynak, akinek a legközelebbi rokonai úgy éltek, akár az állatok. Eszébe jutott Newyork és az ottani Ward-villa, aztán gondolatban feltűnt előtte Páris és a hatalmas Chimay-palota. Milyen fényes, milyen ragyogó volt ezekben minden. Aztán lelki szemével ujra látta maga előtt a rozszant, piszkos csárdát. Milyen óriási különbség. És keserűen gondolt arra, hogy a pompás newyorki és párisi paloták kapui most már bezárultak előtte és neki csak itt, ebben a piszoktól ragadó csárdában van a helye azok között, akik közé keveredett.

Szeretett volna gunyosan felkacagni, vagy pedig hirtelen sírni. Valami fojtogatta a torkát.

(Folyt. köv.)

Értesítés.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a Kádi és Tsa cég teljes egészében az én tulajdonomba ment át, mely céget „VULPE“ név alatt vezetem tovább.

Szükségesnek tartom a n. é. közönség tudomására hozni azt, hogy 38 évi gyakorlat fűz ezen szakmához, mely időt főleg külföldi fővárosokban töltöttem.

Kérem tehát a t. közönséget, mielőtt cipőszükségletét fedezné, minden vételkényszer nélkül tekintse meg tavaszi újdonságaimat, mely kizárólag saját készítményű kézimunka. Ez alkalommal áramról és munkáimról, valamint a fizetési kedvezményeimről meg fognak győződni.

Raktáron mindennemű férfi, gyermek és nőcipők, rendelések mérték után és javításokat is vállalok. 647

Kiváló tisztelettel

Fuchs Ignác

„VULPE“ cipőüzem Lloyd sor 11.

Ujonnan épült ház eladó

3 szobás modern lakással, gyümölcsös kerttel.

Az utcában villamos közlekedés.

Erzsébetv., Mühle Vilmos-u. 31. sz.

M e g h í v ó

a

Leszámitolóbank Részvénytársaság

1928 március hó 20-án 12 és fél órakor, az intézet helyiségében megtartandó

XXII. évi rendes közgyűlésére.

N a p i r e n d :

1. Az igazgatóság évi jelentése, az 1927. évi mérleg előterjesztése és az igazgatóság indítványa a nyereség felosztása iránt.
2. A felügyelőbizottság jelentése az igazgatóság által előterjesztett mérleg, valamint a nyereség felosztására vonatkozó indítvány tárgyában.
3. Határozathozatal a nyereség felosztása iránti indítvány felett.

4. Az igazgatóság és a felügyelőbizottság részére a felmentvény megadása.
5. Igazgatósági tagok választása az alapszabályok 22. 23. és 25. §§-nak értelmében.
6. A felügyelőbizottság választása az alapszabályok 32. §-a értelmében és tiszteletdíjának megállapítása az 1928. évre.

Mindazon részvényesek, kik a közgyűlésen résztvenni kívánnak, részvényeiket legkésőbb 1928. évi március hó 17-ig bezárólag tartoznak az intézet pénztáránál letétbe helyezni. A megvizsgált mérleg, valamint a felügyelőbizottság vonatkozó jelentése 8 nappal a közgyűlés előtt az intézet helyiségében a t. részvényesek rendelkezésére áll.

Timisoara, 1928 március 9-én.

Az IGAZGATÓJÁG

Vagyon	Mérleg-számla 1927. december hó 31-én	Téher
Pénztárkészlet és idegen pénz nemek	7,322.820	
Belföldi pénzintézeteknél elhelyezett összegek	16,897.073	24,219.893
Külföldi pénzintézeteknél elhelyezett összegek és adósok külföldi értékben		18,614.679
Értékpapirkészlet		8,701.147
Leszámitolt váltók		50,762.739
Folyószámla-adósok	36,787.676	
Intézetünk érdekköréhez tartozó vállalatok tartozása	9,758.282	
Hadikölcsön lombardok	676.283	47,222.241
Ingatlanok		3,000.000
Törlesztéses jelzálogkölcsönök		39.846
		152,560.545
Részvénytőke:		
Régebbi kibocsátás		12,000.000
1927. évi kibocsátás, 1928. évi osztalékjogosultsággal		12,000.000
Tartalékalap		24,000.000
Kétes követelések tartalékalapja		7,750.000
Betétek takarékbetétkönyvekre és folyószámlában		3,000.000
Hitelezők és betétek külföldi értékben		80,218.038
Visszleszámitolt váltók a Banca Nationala a Romániai-nál		18,590.148
Engedményezett törlesztéses jelzálogkölcsönök		10,866.194
		14.588
Fel nem vett osztalék		13.143
Átmeneti tételek		2,602.784
Nyereség-elővitel 1926. évről	561.149	
1927. évi nyereség	4,944.501	5,505.650
		152,560.545

A pénztárért **Negruti** m. p. aligazgató — expert contabil

Timisoara 1927 december 31.

A könyvelésért **Solymos** m. p. aligazgató — contabil autorizat

Az igazgatóság:

Ing. Blașian m. p.	Berger m. p.	Dr. Cioban m. p.	Giurescu m. p.	Dr. Hajdu m. p.
Havas m. p.	Dr. Jakobi m. p.	Kubicsek m. p. vezérigazgató	Neubauer m. p.	
Pincu m. p.	Schwarz m. p.	S Stefanescu m. p.		

Megvizsgáltuk és rendben találtuk

A felügyelőbizottság:

Popovici m. p. elnök — expert contabil	Coman m. p.	Grünberger m. p.	Reisz m. p.
Schneer m. p. expert contabil	Szivos m. p.	Zádor m. p.	

Déli Hírlap

1928 MÁRCIUS 11

LEGUJABB

IV. ÉVF. 58 SZÁM

A béke megmentése az optánsper elintézése, mely nem két nemzet egyszerű vitája már

Genf, március 9.

Chamberlain, az optánsper előadója, új megoldási gondolatot vetett fel. Azt javasolja, hogy az érdekelt román és magyar kormányok járuljanak hozzá, hogy a népszövetségi tanács küldjön ki két semleges embert, akik a román-magyar vegyes bíróságot kiegészítik.

Románia pedig küldje vissza a bíróságba hazahívott bíróját és ez a bíróság kiegészítve a két semleges bíróval tárgyalja le az optánsper.

Chamberlain megjegyezte, hogy mindezt csak mint gondolat terjeszti a tanács elé azzal, hogy az tegye megfontolás tárgyává. A tanács valamennyi tagja felszólalt és elvileg helyeselte a gondolatot, mire Chamberlain formálisan is megtette javaslatát.

Chamberlain után Briand beszélt. Szinte könnyöregve szólt a tanács tagokhoz, hogy most már intézzék el végre az optánsper kérdését az általános béke, az igazság és a Népszövetség érdekében. Mindenben csatlakozik Chamberlainhez. Scialoja minden hosszabb beszéd nélkül bejelenti, hogy a maga részéről csatlakozik Chamberlain indítványához. Stresemann hosszasan fejtegeti, hogy a két nemzet, amennyiben nem tud megegyezni, forduljon Hágához.

Nem két nemzet egyszerű vitájáról van szó, hanem óriási kérdésről és döntőbírásról, mely hivatalosan háborúkat megakadályozni és amely legfontosabb alapja a Népszövetségnek.

A maga részéről is csatlakozik Chamberlain indítványához. A többi tanács tag egymásután hasonló kijelentéseket tett. Azután újra Chamberlain szólalt fel és a következőket mondotta:

Fájdalom, megállapíthatjuk, hogy az optánsper nem jutott előbbre és békés ajánlatunk az egymással szembenálló feleknél süket fülekre talált. Magyarország időközben kompromisszumus ajánlatot tett, amelyet azonban Románia nem fogadott el. Amde

a békét mindenáron meg kell övünk, mert a megoldatlan ügy örökösen veszélyezteti a békét. Módot kell találni, hogy a két nagy nép karöltve haladhasson a béke felé vezető úton. Felvetem a kérdést, nem kellene-e a felekhez utolsó felhívást intézni?

E szavai után részletesen ismertette indítványát. Mindez zárt ülésen folyt le, amelyen az érdekelt két állam képviselője nem vett részt. Az ülést azután elhalasztották délután négy órára, hogy közben a magyar

és román delegátusok, akikkel az indítványt közölték, gondolkozhassanak.

Az angol sajtó tüzetesen foglalkozik a Népszövetség eseményeivel. A Times szerint

Genfben főleg attól tartanak, hogy a magyar követelések megítélése a többi kisállam ellen precedensül szolgálhatna.

A Daily Telegraph szerint, ha a közvetítési kísérletek meghiúsulnak, a Népszövetség nem fogja tovább halogatni az ügyet és vagy többségi szavazattal elutasítja a semleges bírónak a döntőbírárságba való kiküldését, vagy pedig ki fogja jelenteni, hogy kénytelen volt egyhangulag olyan megoldási javaslatot elfogadni, amelynek elfogadása mindkét félnek hivatalos kötelessége lett volna. A Daily Mail kiemeli, hogy Ti-

tulesen egyetlen szóval sem volt képes gyengíteni a magyar álláspontot.

A Népszövetség legkésőbb szombatig végezni akar a napirendi pontokkal és azért fokozzák annyira az iramot.

A nagy sietség azonban nem válik javára az ügynek, mert a kellő előkészítés és megfontolás lehetetlen.

Pertinax az Echo de Parisban cikkezik az optánsperéről és azt mondja, hogyha szavazásra kerül a sor, nem lehet tudni, hogy a magyarokkal szemben lesz-e a szótöbbség. E tekintetben Scialoja magatartása a döntő. Scialoja magatartása a tegnapi titkos tanácskozáson azt mutatja, hogy Titulesen római útja eredménytelen volt.

Riadalom Zsombolyán

Névtelen feljelentés alapján letartóztattak öt gazdag polgárt államellenes vád miatt

Zsombolya, március 9.

Csütörtökön délután rendőrök és csendőrök erős osztaga járta végig Zsombolya utcáit. Be betértek egy-egy házba és azokban házkutatást tartottak. A rendőrök és csendőrök névtelen feljelentések alapján jártak el. A feljelentések arról szóltak, hogy néhány tekintélyes zsombolyai polgár Magyarországról olyan leveleket kapott, amelyekben a román állam ellenes dolgok vannak leírva. A házkutatások során ugyan találtak az illetőknél egy csomó levelet, amelyek az ott magyarországi rokonaiktól

kaptak, azonban ezekben a levelekben semmi törvényellenes nem volt. A csendőrök és rendőrök mindazonáltal öt tekintélyes zsombolyai polgárt — csupa gazdag embert — letartóztattak és az illetékes nagyszentmiklósi csendőrpáncsnokságra kísérték őket. Most Nagyszentmiklóson hallgatják ki az öt zsombolyai polgárt és ha nem derül ki kétségtelenül ártatlanságuk, akkor behozzák őket a temesvári hadbíróhoz. Remélik azonban, hogy az ügy tisztázódik és a letartóztatott öt zsombolyai visszatérhet családjához.

Tőzsdei árfolyamok

(A Kereskedelmi és Gazdasági Bank devizaosztályának árfolyamai.)

Minden pénznem mellett három számjegy áll. Ezek közül az első átutalást jelent pénzben, a második áruban a harmadik bankjegyet középkurzuson.

Zürichben a lei 3'19 Párisban 15'65

Temesvári magánárfolyamok 1928 március 10-én reggel:

Angol font: 788'00—789'00—790, dollár: 161'25—161'35—161, dinár: 285 külföldi, 280 belföldi, 280 effect, hollandi forint 65'00 65'10—65'00, francia frank: 6'35—6'36—6'40, olasz lira: 8'55—8'56—8'60, cseh korona: 4'80—4'81—4'70, német márka: 38'60—38'70—38'80, osztrák schilling 22'80—22'85—22'90, magyar pengő: 28'26—28'30—28'30, svájci frank: 31'15—31'22—31'30.

Terményárak:

(Dengi és Kleismann gabonabizományos cég árai.)

Buza 870, rozs 750, takarmányárpa 680, sörárpa 750, tengeri 615, tengeri április és májusra 640, zab 600, bab 920, burgonya 320, korpá 575, lóhere 31 lei. Irányzat lanya.

Fantasztikus hir, hogy Csehszlovákia hajlandó Magyarországnak területeket visszaadni

Paris, március 9.

A Chicagó Tribune legújabb száma rendkívül érdekes prágai tudósítást közöl. A cikk szerint Csehszlovákia nem zárkózik el attól a gondolattól, hogy Magyarországnak visszaadja a magyarságtól tömören lakott területeket. Ezt a területi engedményt azonban ahhoz a feltételhez köti, hogy Magyarország és Csehszlovákia közös vámterületet alkossanak. Ha Magyarország elfogadja a csehszlovák ajánlatot, úgy csehszlovákia külpolitikája teljesen új irányt venne fel. A cikk keretében foglalkozik a cikkíró Seipel osztrák kancellár legközelebbi prágai látogatásával is. Eszerint Benes csehszlovák külügyminiszter újból Prágába hívta Seipel osztrák kancellárt, hogy vele megvitassa a keleti Locarno kérdését, továbbá Magyarország, Csehszlovákia és Ausztria esetleges vámuniójáról tárgyaljon. A lap cikkét azzal fejezi be, hogy Magyarország ezzel a csehszlovák ajánlattal szemben egyelőre még visszautasító álláspontra helyezkedik, mert a cseh kormány területi ajánlatait nem tartja kielégítőeknek.

ERDELY JOGA. Bukarestből jelentik: Jorga tanár lapjában Erdély joga címen általános érdeklődést keltő cikket írt. A cikkben a tudós professzor a nemzeti parasztpárt erdélyi és bán-sági képviselőinek a parlamentből való kivonulásával foglalkozik. Ez a kivonulás, Jorga szerint, megállapítja az erdélyiek és bán-ságiak szerepét Románia politikai életében, akik hittel és becsülettel csoportosultak Maniu zászlaja alá. Ezt a hitet meg kell becsülni és ha már a liberális párttal való együttműködés nem valósulhat meg, szabad választások útján állapítsák meg, vajjon mennyire támogatja a román nép összessége Maniuékat.

A SZATMARI SVAB ISKOLAK ÜGYE. Bukarestből jelentik: A kamara tegnapi ülésén Florea Lupu-párti kifogásolta a protestáns papság magatartását, amely a román állammal szemben ellenségesen viselkedik. Megemlítet egy szatmári esetet, ahol a svábok románellenes iskolákat állítottak fel és idegen nyelvet vezettek be az iskolába. Angheliescu közoktatásügyi miniszter kijelentette, hogy a német nyelvet a magánoktatási törvény alapján vezették be a szatmári sváb iskolákba. Pompilian kérte, hogy napirenden kívül terjeszthesse elő interpellációját a földkiosztásaj kapcsolatos visszaélésekre vonatkozólag.